

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TARSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE

Megjelen hatenkint kétszer: szombatokon és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egy évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előljárók, papok és gazdasági egyleti tagok egész évre 8 K, t. u. községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
 LAPTUDÁGMŰS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet om. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyílt-térre a K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarépenztári esek- és kiíring 10,483. szám

Kossuth-miniszterium.

Írta: Lázár Pál orsz. képviselő.

Sok szó esik arról, hogy vajjon jogosult-e a függetlenségi pártnak azon állásfoglalása, hogy a koalíció által vállalt feladatok megoldására csak egyedül és csak Kossuth-kabinet alatt vállalkozik, igen-e vagy nem?

Mielőtt e kérdést megvilágítanók és eldöntenők, előbb azon kérdést kell tisztába hoznunk, hogy jogosult-e a mai parlament, amely a koalíció jegyében született, arra, hogy más, mint koalíciós kabinetet támogasson, kövessen. Aki a parlamentáris musnak alapelveivel tisztában van, az e kérdésre egyszerűen azt fogja válaszolni, hogy a mindenkori kormány létjogosultsága egyesegyedül attól függ, hogy támogatja-e a többség, igen, vagy nem? A parlament pedig mindig olyan kormányt támogat, mely az ő programját követi.

Ezen egyszerű megállapítás nem elégíti ki azonban a 67-es sajtót, amely ugy érvel, hogy miután a mostani képviselőháznak tagjai, mint a koalíciót támogatói óhajto polgároktól lettek megválasztva, az ő mandátumuk csakis arra szól, hogy koalíciós kormányt támogassanak és a mai parlament létjogosultsága megszűnik, amint a koalíció maga felbomlik.

Szembeötlő és könnyen bebizonyítható, hogy a felállított tétel hamis és így a levont következtetések sem állják meg a sarat. Az ország és a választó polgárok ismerik a függetlenségi pártot, ismerik az alkotmánypártot, a néppártot, ismerik a nemzetiségi pártokat, talán a pártönkivül is, de koalíciós pártot soha senki nem ismert. Ilyen nem is létezett, el nem is képzelhető, mert ahhoz, hogy a koalícióból párt alakuljon, ahhoz előbb a koalíciós pártok fuziója volna szükséges!

A kerületek tehát pártok szerint választottak. A régi aerában is előfordult, hogy például nemzetiségi kerületekben a függetlenségi pártiak támogattak egy szabadelvűt csak azért, hogy a nemzetiségit legyűrjék és fordult elő a nélkül, hogy bárki is kétségbe merle volna vonni az illető képviselő pártállását. De különben is nem jó hatvanheteseknek ezt a kérdést feszegetni. Alig van a mai parlamentnek olyan függetlenségi képviselője, aki az ő támogatásuknak köszönhetné mandátumát, míg az alkotmánypárt,

vagy a néppárt alig mondhatná el ezt magáról. Azt nem hiszem, hogy volna olyan függetlenségi párti képviselő, aki azon ígéretnek köszönheti mandátumát, hogy ő sohasem fog függetlenségi parti többséget követni.

Igaz, hogy mi függetlenségi, úgy, mint az alkotmánypártiak és a néppártiak is egy közös program kerestülvitelére vállalkoztunk. Ezen program alapján dolgoztunk eddig együtt a többi pártokkal és nem a mi bűnünk, ha a többi párt ezen programot most cserben hagyja.

Közös programunk sarkalatos pontja, amelyet a koalíciós pártok az 1905. évi képviselőházi feliratban megrögzítettek, hogy megegyezünk azon törekvésben, hogy tényleg életbe léptessük a külön vámterületet és önálló hitelrendszerünket.

Közös megállapodással kötöttük meg az osztrákokkal a kiegyezésről törvényt és közös megaláztatással járultunk hozzá ahhoz, hogy a kvóta felemeltesék csak azért, hogy biztosítsuk az önálló banknak 1911. jan. 1-én való felállítására nézve az ország szabad kezét.

S most, midőn itt az ideje annak, hogy beváltuk a nemzetnek közösen tett ígéretet, a 67-esek nemcsak, hogy megtagadják a közösséget, hanem még azon abszurd tételt állítják fel, hogy miután ők nem akarják a nemzetet szemben közősen elvállalt köteleességet teljesíteni, a munkát nekünk is abba kell hagynunk.

Nem úgy jó urak! Nem így áll az alku! Mi hűen állunk elvállalt köteleességeink mellett s tántoríthatatlanul haladunk a nemzetből kitűzött és a királytól jóváhagyott cél felé: előre. Ha valaki, akit a nemzet mellénk állított, a tornyosuló nehézségektől megijed és félreáll, a számoljon lelkiismeretével és választóival, de minket utunkban fel nem tartóztat. Ha tehát most félre áll az alkotmánypárt, ez nem mentheti fel a 48-as és függetlenségi pártot attól, hogy egyedül igyekezék az elvállalt kötelezettségeket beváltani.

Vagy talán az alkotmánypárt egy percig is kétségbe vonta volna a tovább kormányzás jogát, ha eddigi közös utunkban a néppárt félre állt volna? Ugy hiszem, hogy nem, hanem örült volna, hogy megszabadult egy mindig kötekedő és követelő kellemetlen utitárstól. Nos hát, most ketten maradtak el tőlünk s ne vegyék eddigi tisztelt uti-

társaink rossz néven tőlünk, ha fellelegezve, ujult erővel egyedül folytatjuk utunkat: előre!

Világosan áll tehát minden elfogulatlan ember előtt, hogy a koalíció felbomlása semmiféle befolyással nincs és nem is lehet a mai parlament tiszta alkotmányosságára.

A 48-as és függetlenségi párt azon programon áll ma is, amelyen megválasztott, s így csak köteleességet teljesít, amedőn azon munkálkodik, hogy ezen program megvalósuljon. S most vonjuk le ebből a következtetéseket.

Wekerle ő felségének bejelentette, hogy a kabinet szolidaritása a bankkérdésben megszűnt és ez alapon adta be az összminiszterium lemondását.

Jól tudjuk, hogy a 67-es miniszterek szívesen felállították volna a kartellbankot, ha az osztrákok szertelensége ezen tervüket meg nem valósítja. Wekerléről azt is tudják, hogy önálló magyar állami bank létesítésén is fáradozott. Ezen terve is az osztrákok ellenállásán tört meg. Így Wekerlék nem azért nem akarják az önálló bankot, mert meggyőződésük szerint ez a magyar gazdaságra nézve káros kihatással lenne, hanem csak azért nem, mert az osztrákok ezt ellenzik. Hisz a 67-esekről fel nem lehet tételezni, hogy nem akarnák az ország önálló hitelrendszerét, mert különben nem vállalták volna ezt az 1905. évi közös feliratban és különben nem fizettek volna meg a kvótameléssel egy olyan jogot, amelynek gyakorlása káros volna a nemzetre. Így tehát a 67-esek és miniszterek csak azért lesznek hűtlenek saját programjukhoz, mert annak megvalósítását az osztrák nem engedi meg.

Mi pedig alkotmányos uton kényszeríteni akarjuk az osztrákokot, hogy az általunk külön is megfizetett becsületes alkut tartsa meg. — A jog, törvény és igazság a mi oldalunkon van. Aki kishitű, álljon félre a küzdelemtől. És ha van lelkiismerete, ne segítse az ellenséget.

Ha a 67-es miniszterek kijelentik, hogy nem akarnak hirdetni programjukért az osztrákokkal harcra szállni, úgy a mai viszonyok közt csakis Kossuth kabinetjének van és lehet létjogosultsága.

— **Községi költségvetések.** A községi költségvetéshez szükséges nyomtatványok megfelelő mintákban Betegh Pál könyvnyomtató- és könyvkötő intézetében kaphatók Székelyudvarhelyt.

POLITIKA.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A helyzet képe.

(T. D.) A válság egy lépéssel sem jutott közelebb a megoldáshoz. A sajtóban ugyan a legkülönbözőbb és legkalandosabb híresztelések laktak napvilágot, megirták, hogy a király nem akceptálja a függetlenségi párt álláspontját, megirták, hogy a király Ischlbe utazása előtt okvetlenül dönteni akar a krízisben és megirták azt is, hogy a király két hétre Pestre jön, de mindezek a híresztelések csak üres kombinációknak bizonyultak és a hét politikai történetében az egyetlen pozitívum az, hogy tulajdonképpen semmi sem történt. Mindenki a függetlenségi pártértekezlet határozatát várja, amely mindenestre elhatározást jelentőssé tesz a válság történetében és ahhoz méri a maga állásfoglalását.

A vezér bölcsessége.

A hét egyetlen politikai eseménye Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek beszéde, amelyet Arad város küldöttségéhez intézett. A bölcs, megfontolt, ha kell, elhatározott, ha a körülmények úgy kívánják, higgadtan tartózkodó államferfi szót ebből a nyilatkozatból is, mint akinek ismerjük a függetlenségi párt vezérét. Azt hangoztatta, hogy a vezér iránt pártjának feltétlen bizalommal és ragaszkodással kell viseltetnie, különösen válságos időkben, amikor a vezér talán nem részletezheti mindig magatartását, taktikáját a nyilvánosság előtt. Hangoztatta, hogy a függetlenségi pártnak, mint többségnek olyan programmal kell bírnia, mely nem valósítható meg, akkor állandó lenne az összeütközés a parlament és korona között. És mondotta még, hogy a nemzet csak akkor haladhat előre, ha kétségtelen jogainak követelése mellett erősen, de okosan megáll és hogy a vezér hivatása megszabni azt a határvonalat, ahol az okosság az erősséget kell fékezni, vagy pedig az erősségnek kell jogaiba lépni.

Feltétlen bizalom Kossuthban.

Ezek az aranyigazságok, ezek a nagy politika bölcsességét hirdető szavak különösképen ráillenek a mai nehéz helyzetre. A döntés a vezér, Kossuth Ferenc kezében van. Ő szövegezi a nemzethez intézendő manifesztációt, ő határoz a függetlenségi párt további magatartásáról. És amit ő mond, az jól van téve. Igazi, hivatott vezére a pártnak, akit nemcsak neve, de igazi nagy államferfi kvalitásai méltóképpen avatnak erre a szerepre. Ha visszaemlékezünk az ő vezéri multjára, mindenütt látni fogjuk, hogy benne a vezéri körültekintés és megfontolás mindenkor az elhatározott erélyvel párosult. Soha semmiben nem cselekedett könnyelműen, elhírtelenkedve. Soha

semmikor sem került egy pillanatra sem elmentette a függetlenségi párt elveivel. Vezette mindig a pártot nagy tradícióhoz, elveihez hűen, de mindig bölcsen számolva a körülményekkel, a lehetőségekkel. Nem a népevezér lobbanékony temperamentuma hanem a nagy hadvezér nyugodt megfontoltsága, számító körültekintése az ő erényei. És ezek az erényei vitték odáig a függetlenségi pártot, hogy meroknyi kis ellenzéki frakcióból hatalmas többségi párt lett, amely ma dominál a parlamentben, döntőleg foly be az ország sorsának intézésébe és amelyet senki sem lehet elmellőzni. Távad, aki a függetlenségi párt helyzetét tisztán abból a szempontból akarná megítélni, hogy elvei juttatták egyedül oda, ahol most van. A párt első sorban Kossuth Ferencnek, az ő bölcs vezérlésének köszönheti, hogy a nemzet nagy többségének bizalmát sikerült megnyernie. Az elvek ideális kereteit ő töltötte meg gyakorlati tartalommal, ő formálta hozzá a gyakorlati politika lehetőségeihez és szükségleteihez és ő határozta meg azt az egymásutánt, amelyben ezeket az elveket a megvalósításhoz kell és lehet vinni.

A függetlenségi párt egysége.

Talán soha a függetlenségi párt nem volt annyira egybeforrt vezérelve, mint most. A párt szilárdan, egységesen, mint egy fegyelmezett hadsereg tömörül vezére mellett. Amit ő határoz, azt határozza az egész párt. És a mostani válságos időben teljesen az ő vállára nehezedik a kibontakozás megjelölésének feladata, az ut és mód meghatározása, amelyet a párt követni fog. Az egész ország bizalommal várja Kossuth Ferenc től, hogy a döntő lépést tegye és az elhatározó jelentőségű szót kimondja. Az ő neve, multja, egész egyénisége garancia arra, hogy ez a döntő szó az ország és a függetlenségi párt érdekeinek meg fog felelni és a kibontakozás lehetőségének fogja útját megnyitni.

A gyermekekhez.

Irta: LAJOS ISTVÁN.

Az öröm érzése szállja meg lelünkkel ha vissza tekintünk az elmúlt iskolai évre. És elgondoljuk, hogy mily boldogan és szinte vilámgyorsasággal repült el az iskolai év. Alig végeztük el az év elején a „Jöjj el szent Istenek”-t, már hálát adunk a jó Istennek a „Te Deum”-ban, hogy megsegített az eltelt iskolai évben is. Most az iskolai év végén pillantsatok vissza, amikor a legtisztább öröm honol kicsiny szívetekben, mikor telve boldogságtok reményeivel és eszméivel, szabadon énekelhetitek: „Nem törődöm semmi gondal, élek, mint madár, mely a völgy kis patakába csevegni eljár; a jövő még bizonytalan, multjainkra fátyn hull; vigan élünk a jelenben gondolatlan boldogul”. Most éppen erre az időre szóló nektek, erre az időre adok egy néhány szál nefelejcsot, amikor el vagytok merülve a játék mámorában a sok küzdelmes fáradság után. Tudjátok, hogy egy virágos sziget közepén álltok? Ez a sziget a ti gyermekéteketek. A jó Isten életek és a természet évszakai között hasonlatosságot teremtett.

Tavaszzsal nőnek, nyílnak és illatoznak a virágok, akkor szántanak, vetnek, hogy majd a nyáron bő aratásra várjanak. A szorgalmas gazda, hogy bő aratásra virradjon, tavaszi munkáját nagy odaadással és szorgalommal végzi; éppen így kell nektek is, gyermekek, most az élet tavaszán szántani és vetni, hogy később öregsétek napjait boldogan és meglegedetten tölthessétek el.

Ha a dicső pályát akarjátok megfutni, most kell két zászlót a kezetekbe ragadni. A vallásosság és a munkásság zászlóját. Gerjesszétek fel magatokban a munka iránti szeretetet, mert a munkásság a világ forgató kereke, a téltenség, a restség az ördög párnája. Ez ellen küzdjétek s ha néha-néha a téltenség és restség erőt akar venni rajtatok, mondjátok: Ismerlek! te vagy a mai kor legnagyobb betegsége. Bátorság, kitartás és a munkában nem csüggedés. Ne lépjétek be a hanyagok és lusták sorába s akkor bekövetkezik az öröm és nyugalom, melyet a jó Isten azoknak ad, akik munkával töltik napjaikat. Ha így munkálkodtok most, gyermek és ifju korotokban, majd öreg korotokban nem fogtok tellázadni önmagatok és Isten ellen. De a munka mellett soha meg ne feledkezzétek Istenről, minden jónak adójáról. Isten szeretete legyen a legdrágább és legbecselesebb kincsetek, mert ez a szeretet lesz az az aranykapocs, mely soha meg nem rosdásodván, az erény és munkásság utain vezet. Ezeket a nefelejcs-szállakat kapjátok szerető tanítódtól, amelyet mindig a szíveteken viseljétek, hogy nyíljon, viragozzon és nektek boldogságot hozzon. Esküdjétek föl a valóság és munkásság zászlójára és ha győzelmesen lobogtatjátok, ott fog mellettetek állni az Ur Jézus, aki nem hagyja el azokat, akik munkálkodnak és neki szolgálnak.

A megfeszített indián.

A nagy názáreti szenvedéseit átélte egy indián.

A tömeg megkorbácsolta és keresztre feszítette az indiánt, aki iszonyú kínok között halt meg.

Mexikó Citi, június 4. A mexikói kormány megdöbbentő eseménynek jött nyomára a minap. Azt jelentették a kormánynak, hogy Santa Rosa falucskában keresztre feszítettek egy indiánt. A borzalmas tettet szigorúan elítélték a falu lakói s bár a keresztre feszítés még husvétkor történt, hivatalosan csak most jutott a kormány tudomására.

A szinte páratlanul álló eset részletei a következők:

A Mexikóban élő tuxpan indiánoknál, a kik buzgó keresztények, az a szokás, hogy minden husvétkor passzió játékokban ábrázolják a Megváltó szenvedéseit s e vallási fanatizmus sokszor valóságos örvényessé fajul. Az idén egy Zambarno nevű indián arra szánta magát, hogy ő a Megváltót személyesen fogja és mindazokat a szenvedéseket kiállja a melyeket Jézus állott ki a keresztfán. A fanatikus tömeg örömmel adta beleegyezését s a szerencsétlent nagycsütörtökön borzalmasan megkorbá-

csolták, nagypénteken végigjárták vele a kálváriát.

Majd borszikkal a keresztfához kötötték, a mivel azonban ő nem volt meglegedve, hanem azt kívánta, hogy szegezzék a keresztre. A nép vénei erre tanácsot tartottak, de nem helyeselték a fanatizált ember kívánságát. A körülálló nép annyira izgatott volt, hogy Zambrano ismételt kívánságára most már a nép is hangosan követelte, hogy a kezét lábát verjék át szegekkel. Az öregek végre is beleegyeztek a dologba, szegeket s kalapácsot hoztak s a szerencsétlen ember végtagjait átlukasztották.

Az áldozat halotthalvány lett, de összeszorított ajkairól egyetlen jankiáltás sem rebbent el. A sok vérvesztés következtében aztán egészen elgyengült s mikor a felesége által nyújtott ecetes szivacsot megízlelte és a Megváltó utolsó szavait ő is elmondta, elvesztette eszméletét. A nép levette a keresztről és sirba tették. Csak később jöttek rá az öregek, hogy a szerencsétlent meg kellene menteni az életnek; kiemelték sírjából, de már későn volt, mert a boldogtalan rövid idő alatt lrtározatos kinok között kiszendvedett.

A mexikói kormány erélyes intézkedéseket tett arra nézve, hogy a jövőben ilyen borzalmas események elő ne forduljanak.

Méhészet.

Az anyaujtásról.

A méhészetben az anya ujtása vagy kicserélése a legfőbb teendők közé tartozik. A ki ezen műveletet a méhekre bizza, annak igazán méhészkedése a szerencse dolga. A ki óhajlja, hogy méhészete virágzóvá és jövedelmezővé fejlődjen, annak legfőbb teendője az anyaujtás legyen, mert csakis fiatal, ép és gyors petető anyák képesek a főmézidényre a kaptárakat zsufolásig telefiasítani és csak erős népes méhcsaládok, a melyek a fő mézidény előtt a kaptárnak mind a három sor keretét az ablakig és fenekedezskáig teljesen zsufolásig elfoglalják s csak úgy tudják a meglegeit kihasználni. Most van a legfőbb ideje a nem megfelelő anyákat megsemmisíteni és helyüket másokkal pótolni vagy a méhekkel új anyát kell neveltetni. Itt azonban az a kérdés merül fel, hogy miről ismeri fel a kezdő méhész a nem megfelelő anyákat. A méh anya minőségének megállapítása nem kicsiny dolog, mert jó anyának is lesz rossz ivadéka, melytől a család vissza fejlődik. Ha pedig az anya évszámát pontosan feljegyezzük, az által sem tudunk biztos munkát végezni, mert gyakori eset, hogy 3 évesnek jelzett anya megsemmisítése által éppen jó és fiatal anyát semmisítünk meg, melyet a méhek tudomásunkon kívül neveltek. Az anyák megvizsgálásával én a következőképp járok el: az első tavaszi átvizsgáláskor a méhtörzseket népesség tekintetében négy osztályba sorozom. A kaptár ajtaján levő jegyzék táblára és a törzskönyvbe római számmal feljegyzem, s erre való tekintettel az időjárást is. Az I. osztálynak május 10—25-ig, a II. osztálynak május 25-től június 5-ig, a III. osztálynak június 5—18-ig saját erejéből a mézürt el kell hogy foglalják. A IV. osztálynak pedig ju-

nus 18-ig a költő irt. A mely csalad az itt elősorolt időre kifejlődik, az 1 és 2 éves anyákat nem bántom. A három évesnek jelzettek kikeresem s ha az anya ép szárnya nem rongyolt, potrohóját nem vonszolja maga után, testét finom szőrözettel fedi, gyors mozgása és tömör fiasítása van, az ily anyát még ha négy évesnek van is jelezve, minden aggodalom nélkül meghagyom. A nem megfelelő anyát megsemmisítem és ha van, termékeny anyát teszek be, s ha nincs, midőn a méhek az anya bölcset adok nekik, a melyből rövid időre új anyát kapnak. Most bőven lehet kapni anyabölcset rajzott családoknál egy kereten többet is, honnan a lépről az anyabölcse körül éles zsebkéssel 1 vagy 2 centiméter léppel kivághatjuk, úgy hogy az anyabölcset ne sértsük s úgy, mint előző helyen állott, egy másik keretbe bevágjuk. A ki anyabölcseivel nem rendelkezik, az bizza a méhekre, ők az anya kivétele után építenek anya bölcseket. Az anya eltávolítása napjától számítva 9 vagy 10 napra a meganyátlantott méhcsalád összes kereteit kikell szedni, a legnagyobb és legszebb anyabölcset meghagyni, az egy anyabölcse kivételével az összes anyabölcset a legpontosabb vizsgálással szépen eles késsel lemetezni, esetleg más családnál vagy anya nevelőbe felhasználni. Különbön a méhcsalád kirajzik.

Szekelyzsombor, 1909. június 17.

Ambaris András,
méhész.

Legujabb.

Kossuth-kormány.

Csodálatos, mily gyorsan fordult a politikai élet eddig oly nehezen csikorgott szekere. Eddig hallani sem akartak Bécsben a függetlenségi pártról, mint országos többségről. Ma pedig úgy értesülünk, hogy Kossuth Ferenc miniszterelnöksége teljesen elhatározott dolog. Most folynak a tanácskozások arra nézve, hogy a megoldás minő alapon történjék. Ennek két kimagasló előfeltétele van:

1. Függetlenségi kormány alakítása;
2. biztosítékok az önálló magyar banknak 1911-ben való felállítására.

Homo regius.

Homo regius-nak, királyi embernek szokták nevezni azt a politikust, ki a király megbízásából tárgyalásokat kezdeményez és folytat valamely párttal. Ilyen Homo regius képében járt Lukács László volt pénzügyminiszter Kossuth Ferencel és tett ajánlatot a válság megoldására. Kossuth azonban a függetlenségi párt, valamint miniszterársai megkerülésével, tárgyalásokba nem bocsátkozott. Most e körül indult meg a sajtóközlemények áradata. Mindegyik a maga fazeka mellé kavarván a paraszt. A 67-esek természetesen azt szeretnék, hogy ezután is legalább vegyes (67-es és 48-as) leves főjjön a kormány fazekába; ezzel szemben a függetlenségi és 48-as párt másról, mint tiszta függetlenségi kormányról, hallani sem akar.

Programm-beszéd.

Dr Valentsik Ferenc függetlenségi és 48-as Kossuth-párti képviselőjelölt ma, (vasárnap) délután 3 órakor, a Budapestszálloda nagytermében fogja képviselői programbeszédét megtartani.

HIREK.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök Baranyai Gyula pénzügyi számtanácsost a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnökét, továbbá Schwester József pénzügyi számellenőrt hasonló minőségükben a Csikszerezdában újonnan szervezendő számvevőséghez helyezte át. Mind a ketten hivatásukat buzgón teljesítő, munkás tisztviselők, eltávozásuk hírét csak sajnálattal fogadhatjuk.

— **Rendkívüli közgyűlés a vármegyeházán.** Vármegyénk főispánja f. hó 24-én d. e. 11 órára rendkívüli közgyűlést tűzven ki, Sebesi János dr. alispán a napokban küldte szét a törvényhatósági bizottság tagjaihoz a közgyűlési meghívókat. A rendkívüli közgyűlés egyetlen tárgya a Valentsik Ferenc dr. tiszti főügyész nyugdíjazása iránt beadott kérelme. A közgyűlést megelőzőleg 24-ikén d. e. még állandó választmányi ülés lesz.

— **Kinevezés.** A király az igazságügyi miniszter előterjesztésére Bardócz Árpád székelyudvarhelyi törvényszéki albirót az erzsébetvárosi ügyészeghöz alügyésznek nevezte ki.

— **Iskolai ünnepély az apácánál.** A székelyudvarhelyi püspöki leánynevelő-intézet Mikes János gróf főesperes-plebános névnapja és az iskolai év befejezése alkalmából, e hó 23-án (szerdán) délelőtt 9 órakor a következő változatos műsorral ünnepélyt rendez: Spindler. «Nyitány». Zongorán négy kére játszó: Balázs Irén és tanítónője. «Üdvözlő». Mondja: Topay Ilona. Beck. «A magyar». Szavalja: Szarka Mariska. Tisza. «Csárdás». Négy kére játszó Balázs Mancsi és tanítónője. Szepessy-Kontor. «Rákóczy lologója». Melodráma. Előadja: Sprencz Mariska. «Magyar nóták». Éneklük a IV., V., VI. oszt. növendékei. Farkas. «Tanulni kell». Monolog. Előadja: Fodor Ilona. Simkó. «Boldog ifjúkor». Éneklük a IV., V., VI. oszt. növendékei. M. Legow. «Harc a vásártéren». Zenei tréfa. Előadja: Schreierné Sprencz Mariska, Geierné Borbáth Irén, Meierné Bartalis Erzs, Heidenfelder. «Norvégiai posta». Négy kére játszó: Betegh Erzsike és tanítónője. D'Orber. «Tavaszi dal». Éneklük a IV., V., VI. oszt. növendékei. Mari néni. «Ó nagyot hall». Vigjáték egy felvonásban. Személyek: Szeréna, Hajnalka barátnők Révfy Irén és Embery Lenke, Julcsa szobaleány Demény Erzsike, Mózes, házali Daróczy Véry.

— **Nyugalomba vonuló táblai bíró.** Tegnap, 19-ikén este, a nyugalomba vonuló és ez alkalommal a vaskorona-renddel kitüntetett László Domokos táblai bíró tiszteletére rendezett társasvárosi városunk intelligenciájának nagyszámú részvételével történt meg. Megjelent ott városunknak — mondhatjuk — összes számottevőbb egyénisége, szintén és meleg ünnepelésben fejezve ki azt az általános megbecsülést és szeretetet, melyet László Domokos a közpályán való hosszas működése alatt kiérdemelt. Ez az ünnepelés befejezése — és méltó befejezése — volt ennek a közpályán való működésnek. Reméljük, hogy egyuttal egy még hosszúra nyúló s a jól megérdemelt nyugalom érzésével eltöltött

magánélet fog folytatásaképen következni. László Domokos életének, mely szép példája egy nemes szerénységben, állandó munkásságban s ezzel együtt állandóan növekedő általános megbecsülésben eltöltött közpályának, főbb adatait röviden itt közöljük:

László Domokos született 1843. november hó 13-án, akkor Udvarhelyszék, jelenben Udvarhelymegyének Homoródjánostalva községben székely nemes szülőktől. Atyja László Mózes, anyja Bartha Juliánna volt. Tanulását a homoródjánostalvi elemi népiskolába kezdte, a honnan 1853. szeptember hó 1-én a székelykeresztúri gimnáziumba vitték. 1859. évben a kolozsvári unitárius gimnáziumban folytatta tanulását, 1863. évben a kolozsvári királyi jogakadémiának hallgatója lett, a hol tanulmányait 1866. év júniusában bevégezte és a jogtudományi államvizsgát letette. Meg azon év december hó 4-én mint kir. táblai fizetés nélküli joggyakornok Udvarhelyszék törvényszékének elnöke, első hivatalos esküdtek és az oklándi egyes bíróságnál szolgálatba lépett. De már 1869. május hó 4-én Udvarhelyszék közönségének gyűlése egyhangúlag Udvarhelyszék alügyészenek és tiszteletbeli alügyészenek választotta meg s egyidejűleg az alügyészi és közigazgatási alügyészi teendőket szorgalommal és elismeréssel teljesítette 1872. évig, amikor a király a székelyudvarhelyi kir. járásbírósa, hoz eljárásbírónak nevezte ki. Udvarhelyvármegyéhez, mint szülőföldjéhez is és Székelyudvarhely városához — melyekhez családi és más körülmények is kötöttek — annyira ragaszkodott, hogy onnan eltávozni nem akart és ez okon előléptetését hosszu időn át más helyre nem is pályázott, csak később a csikszerezdai kir. törvényszékhez bírónak, a hová 1887. június hó 20-án ki is nevezetett. Azonban innen haza kívánczolt Székelyudvarhelyre és saját kérésére 1891. év tavaszán a székelyudvarhelyi kir. törvényszékhez helyeztetett át s azután mindig itt szolgált, nagyobb tevékenységet a birtokrendezési és büntető ügyekben fejtette ki. Most is emlékünken van az első esküdtzéki tárgyalás, melyet mint elnök nagy tapintattal és szakértelemmel vezetett be és tartott meg. Eredményes és buzgó szolgálatai elismerésül a király 1906. október havában a kir. ítélőtáblai bírói cím és jelleg s most pedig a 42. évet meghaladt szolgálata után saját kérésére történt nyugdíjazása alkalmával a III. osztályú vaskorona-rend adományozásával tüntette ki.

Hivatalos kötelességeinek teljesítése mellett a közügyek terén is több irányban működött s tevékeny részt vett azon küzdelmekben, melyeket Szócs Márton, Dr. Török Albert, Szabó Dénes, Tibád Antal, Szabó Gergely, Lukácsffy István és többen 1867—1872-ig az akkori Udvarhelyszék és a székely nép érdekében folytattak. Erős vallásos érzelmeikkel bírván, egyháza iránti kötelességéről sem feledkezett meg. Egyike azoknak, a kik a székelyudvarhelyi egyházközseget létesítették és annak díszes templomát létrehozták. Az egyházi téren teljesített munkásságáért már 1877. évben az udvarhelyi unitárius egyházkör Daniel Gábor helyébe — felügyelőgondnokának választotta s e hivatalában is az azzal járó kötelességeket hiven és odaadó kitartással teljesítette, a miért az egyházköri gyűlés 1907-ben szolgálatainak 30-ik évfordulója alkalmával tiszteletére nagy ünnepélyt rendezett, a melyre az egyházi főhatóság is melegehangú elismerését és köszönetét küldötte.

— **Jutalmat nyert előjárók.**

Az 1908. évi utadói sikeres behajtásáért jutalmat nyertek: Gáspár Albert jegyző, Vass Sándor bíró, Kiss Jenő jegyző, Szabady Dénes pénz-

tárnok, Sándor Bálint bíró, Jakab Ferenc pénztárnok, Ráduly János jegyző, Benedek H. János bíró, Pető Rudolf pénztárnok, László Ferenc bíró, Koncz János jegyző, Dénes Zsigmond pénztárnok, Kolombán Pál bíró, Máthé János jegyző, Dimény Gergely bíró, Simó Lajos pénztárnok, Benedek Ferenc jegyző, Markos János bíró, Knal János pénztárnok.

— **A polgári leányiskola évzáró ünnepé.** A székelyudvarhelyi állami polgári leányiskola évzáró ünnepé tegnapelőtt 18-án délután a megállapított program szerint folyt le. Szülők, rokonok és más érdeklődők nagy számmal jelentek meg, de hisszük, hogy senki sem bánta meg a megjelenést, hanem szívvvel, lélekkel tapsolt a kis lányok rendkívül ügyesen előadott műsorszámáinak. Valóságos művelzetben volt része a közönségnek ez alkalommal, olyan ügyes vezetéssel készíttette elő az intézet tanítótestülete — s különösen igazgatónője Schiller Irma — az ünnepélyt, az egyes programpontoknak a szereplő növendékek egyéniségéhez képest való kiválasztását és beállítását. Így az előadott egy felvonásos kis szindarabban Tompa Márta, Székely Mariska és Bodó Erzs. valóságos színészi alakítást produkáltak; helyesen fogták fel szerepeiket Siegmund Gertrud és Laczkó Irén is. A Tompa Márta által érett öntudatossággal előadott humoros monologot a közönség zajosan megtapsolta. Ugy szintén a Gérich Emma ügyes szavaltatát is. Vajda Edith és Tompa Juliska zongora-duettjét megújratták; Siegmund Gertrud és Walter Lenke zongorajátékukban szintén nagy jártasságot tanúsítottak. Rendkívül csinos volt a füzértánc is, és a második kis szindarab. De ki győzné valamennyi pontot és szereplőt egyenként felsorolni? A teljes műsor benne van a mult vasárnapi 13-iki számunkban. Valamennyien ügyesek voltak. Mi csak ezt ismételteljük s még egyszer elismerhetjük Schiller Irma igazgató ügyes vezetésének gondos utmutatásának az érdemét, mellyel ez ünnepély sikerét előkészítette.

— **Király Béla hangversenye.**

Király Béla hegedűművész hangversenyének a meghallgatására f. hó 17-én csütörtökön este nem tulságosan nagyszámú, de intelligens közönség gyűlt össze a Koronakertbe. A megjelentek aztán nem győztek eleget tapsolni a művész mély érzéssel és nagy zenészi készséggel előadott zeneszámainak. Különösen az igazi magyaros, sirvigadó modorban előadott „Repülj fecském” kezdetű és egyéb népdalokat kellett mindig egy-egy ráadásal megtoldania a különben tulságosan szerénykedő művésznak, aki egy-két rövid zenedarab előadása után rendszeren mindjárt lement az emelvényről a közönség soraiba, úgy hogy a megújuló tapsoknak mindannyiszor onnan kellett ismét előszólitaniok.

— **A kamarai elnök ünnepése.**

A székelyföldi kereskedelmi és iparkamara elnökét, Tauszik B. Hugót a király a III. osztályú vaskorona-rendjellel tüntette ki. A rendjelt ifj. Ugron Gábor főispán a kamarának ma, június 20. Marosvásárhelyen tartandó diszközgyűlésén fogja a

kitüntetettnek átnyújtani. A kamara ebből az alkalomból meghívókat küldött szét, melyben a közgyűlésre minél nagyobb számmal való megjelenést kér.

— **A helybeli oltár-egylet** folyó hó 20-án (vasárnap) a kiállítás elszámolása végett d. u. 6 órakor az irgalmas nővérek zárdája nagytermében ülést tart, melyre a tagok ezennel tisztelettel meghívotnak.

— **Ünnepelt gondnoksági elnök.** Demeter Elek 25 év óta viseli kiváló buzgósággal és a tanügy iránt való lelkes érdeklődéssel a siménfalvi áll. elemi iskola gondnoksági tisztét. — Ebből az alkalomból tiszteletére meleg ünnepelés készül. A jubiláló gondnoksági elnökhöz Ugron Ákos, vármegyénk főispánja szép elismerő levelet írt, melyet az ünnepelés keretén belül Kuliszeky Ernő kir. tanácsos, tanfelügyelő fog részére átnyújtani.

— **Felvétel internátusba.** A székelyudvarhelyi állami főreáliskolával kapcsolatosan egy, a szerényebb igényeknek megfelelő internátus szerveztetett, melynek célja az ide felvett, a főreáliskolába járó tanulókat gondos felügyeletben, tanításban és nevelésben részesíteni. Ezen internátusba a jövő iskolai évre megüresedő fizetéses helyre pályázat nyitattik. Az egész díjasok egy iskolai évben 450 K, a mérsékelt díjban részesülők pedig 350, vagy 250 K tartási díjat fizetnek. Azok a szülők vagy gyámok, kik kellő magaviseletű és előmenetelű fiaikat, illetőleg gyámloltjaikat az internátusba felvétetni óhajják, a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett, egy koronás bélyeggel ellátott kérésüket — lakásuk pontos megjelölésével — a m. kir. állami főreáliskola igazgatóságához nyújtsák be folyó évi július hó 5-éig. Bővebb felvilágosítást készséggel küld az igazgatóság.

— **Szabályrendelet a kiskorúak dohányzása ellen.** Beszterce-Naszód vármegye legutóbbi közgyűlésén szabályrendeletet alkotott, melyben a 15 éven aluli gyermekeknek a dohányzást tiltja. Az üdvös szabályrendelet egész terjedelmében a következő:

1. §. Beszterce-Naszód vármegye területén egészségi és tűzrendészeti szempontból tilos, hogy a 15-ik életévüket még be nem töltött gyermekek dohányozzanak, dohányt, szivart, szivarkát és gyufát vegyenek vagy elfogadjanak vagy maguknál hordjanak. Ezeket a dohányzó- és tüzelőszereket ily gyermekeknek el- vagy átadni szintén tiltva van. 2. §. Ezen tilalmak megszegése kihágást képez és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, amely az 1901. 20. t.-cikkben meghatározott célokra fordítandó. 3. §. A szülő, gyám, gondnok és családfe köteles arra ügyelni, hogy 15 éven alul levő gyermeke, gyámloltja, gondnokoltja vagy családjának tagja az 1. §-ban előírt tilalmat betartsa. Amelyik szülő, gyám, gondnok vagy családfe ezt elmulasztja vagy pedig a gyermeknek az 1. §-ban előírt cselekményeket megengedi vagy elnézi, szintén kihágást követ el és az előző 2. szakasz szerint büntetendő. 4. §. Ezen kihágási ügyekben a következő hatóságok bíraskodnak: I. fokban kis- és nagyközségekben a főszolgabíró, illetőleg szolgabíró, Beszterce városban a városi rendőrkapitány vagy helyettese, ezek akadályoztatása esetén a tanács e részben megbízott tisztviselője, II. fokban az alispán és III. fokban a belügyminiszter. Az eljárást a

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ

forgalmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V. Bathory utca 5. szám

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen
Borszéki Föku: az ásványvizek királya kőszvény ellen
Borszéki Kossuth, v é r s z e g é n y s é g ellen
Bodoki Matid, alkális savanyúvíz

Berosz, vesebaj ellen
Borhegyi lúghajtó
Boklói, üdítő víz
Előpatáki, sárgaság ellen
Felsőrakosi Maria, légesőhurut ellen
Harsitaligeti, üdítő ital

Horgász, étvágygerjesztő
Kásonfő ut-Salutaris jód és lithium tartalma
Répáti, égvényes ásványvíz
Szekely-Szelters, idült gyomorhajok ellen
Sztójkai, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványvíz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizet pótolhatók.

38547—1880. B. M. sz. rendelet szabályozza, 5. §. A rendőrhatalóságok a szabályrendelet betartását folyton ellenőrizni és közegeikkel ellenőriztetni tartoznak.

— **Gomba által megmérgezett család.** Njisztor Károly szekelybethlenfalvi lakos, felesége és egy gyereke, valamint egy náluk dolgozó napszámos asszony, Elek Denesné 15-én este gombát vacsoráztak. A vacsora után éjjel, valamilyen mérgezési tünetek közt rosszul lettek. Felig halva szállították be őket még akkor éjjel a vármegyei kórházba, ahol a kórház személyzete azonnal ápolás alá vette őket. Tegnap, szombaton már mind a négyen gyógyultan el is távoztak onnan.

— **Utak törzskönyvelése.** A héjasfalva—csikgyimesi és marosvásárhely—gyergyószentmiklósi állami közutak törzskönyveinek hitesítése folyó évi július 3-án veszi kezdetét. A művelet július 12-én nyer befejezést.

— **Szerencsétlenül járt napszámos.** Az ujonnan felépített, róm. kath. gimnázium építkezéseinek előmunkálatainál dolgozott Balázs Pál tibódi napszámos is. Az alapozáshoz szükséges földhorodásnál vett részt, midőn egy földhalom ráomlott és úgy betemetette, hogy az alól ki kellett ásni. F. hó 16-ikán szerdán estefelől szállították az itteni kórházba, a hol jelenleg is ápolás alatt van.

— **Az alkohol ellen.** Andrassy belügyminiszter körrendeletben hívja fel az illetékes körök figyelmét a Dr. Náray Szabó Sándor miniszteri tanácsos elnökle alatt működő: „Alkoholelles Egyesületek Országos Ligája”-ra, melynek főtájkára Dr. Dóczy Imre (Budapest, VI. Terézkörút 40.) Vármegyénk törvényhatóságát arra kéri, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel támogassa ez egyesületet, továbbá hasson oda, hogy a megye területén működő humanisztikus és egyéb társadalmi egyesületek, de különösen a hivatalos orvosok figyelme a Ligára és az általa szolgáltat nemes célokra kellő sulyal felhívassék.

— **Hirtelen halál.** Kelemen Lajos kereskedőtanuló, Kelemen György építő-mester fia a helybeli kórházban, szívszélhűdés következtében tegnap d. u. 2 órakor meghalt. Temetése ma (vasárnap) d. u. 3 órakor lesz.

Gazdakör.

Tarlórépavetés törökbuza közé.

„Szegény ember vízzel főz s a bort megissza” — mondja a közmondás. Mai világban minden talp-alattnyi földet értékesíteniünk kell, ha élni akarunk.

Ta ultiágos példát nyújtanak Kíssolymoson a tejszövetkezet értelmé-

sebb tagjai a takarmányhiány elleni védekezésre.

A tavaszi szárazság folytán szénatermésük gyengébb, mint tavaly; tagosítatlan birtokokon mesterséges takarmányt keveset tudnak termelni; legelőjük kiszűt, így az Algyógyon látott tarlórépával fognak kísérletezni, hogy késő ősszel és tél elején fejős teheneiket répával etethessék és kevés szántóföldjükön egy évben két termést vehessenek.

A tarlórépát legjobb volna a legkerébban learatott gabona tarlójába vetni, de ekkor a tarlóra reá jön a legelő marha és kítiporná a vetést. A tarlórépa másrészt jó trágyaerőben levő földet kíván, a gabona után pedig a talaj eléggé meg van gyengítve trágyaerejében.

Igy a kérdést úgy oldották meg, hogy most törökbuza közé vetik a tarlórépa magvát és a most még alacsony törökbuza megvédi a kikelt répapalántát a nap kisütésétől. A törökbuza második és harmadik kapálásánál a tarlórépa is kaphat kapálást. A törökbuza trágyázott földje remélhetőleg a répát gyorsan megnöveszti, eső után pedig a nyirkosan maradt talajban megtalálja a tarlórépa azon üde, nyirkos talajt, melyet növekedéséhez kíván.

A tarlórépa ősszel akár novemberig is maradhat a földben, tehát a kiseredése nem sürgős, sőt kedvező idővel késő őszig is folyton növekedik. Addig tehát, míg a törökbuza szára is lekerül a földről, vagyis a legelőmarha tarlóra kerül, a tarlórépa még mindig a földben maradhat és növekedhet.

Kedvező időjárással egy kat. holdról a törökbuza mellett a kíssolymosiak kaphatnak 50—60 q tarlórépát, ez pedig nagy segítség lesz állataik kítelelésénél, mert a szalmát megszeccskázva, a répavágó géppel megapritott répát közkeverve, esetleg törökbuza kórót amerikai szarvópó géppel megtépve és elvermelve, nem fog nekik a szénahiány gondot okozni állataik kítelelésénél.

Ohajtandó volna, ha a kíssolymosiak, különösen Nagy Lajos ottani birtokos példáját más községekben is a gazdák — saját javukra — követnék.

KÖZGAZDASÁG

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylettől.

165—1909.

Értesítés.

A gazdasági egyesület választmányi ülése nem 23-án, hanem 22-ikén (kedden) d. e. 10 órakor tartatik. Székelyudvarhely, 1909. június 18.

Az elnökség.

Kiadja: Betegh Pál villam-motoros könyv- és újságladó intézete.

Nyomatott Betegh Pál villam-motoros könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt 1909.

BORI!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Ne vegyen addig épület fedéséhez anyagot, míg a lugosi fedéleserép

utólérhetetlen előnyét nem ismeri. Egy négyszög méter fedéshez 15 db szükséges. Csinos és tartósságban páratlan. Főraktár: *Fekete Beniamin* építőkezési vállalkozónál Székelyudvarhelyt. Vidéki megkeresésekre levélben válaszol.

Kiadó lakás. Harom szobából álló lakás kiadó Székelyudvarhelyt, Alsómalom utca 42 sz. alatt.

Amortizáció

tisztviselői kölesön

ügyekben

díjmentes felvilágosítást nyújt az „O. m. I. ált. tisztviselő-egylet kolozsvári képviselőisége”.

KOLOZSVÁR

erenc József-ut 7. szám a.

Válaszbélyeg csatolandó.

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési és Esküvői valamint gyászjelentések,

ugyszintén mindenféle könyvnyomdai és könyvkötői munkálatok izléses kivitelenben, gyorsan és pontosan készülnek

Betegh Pál villamos üzemre berendezett könyvnyomtató és könyvkötő-intézetében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt.

Vidéki megrendeléseket azonnal elintézi.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyított hásziser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvényél, oszúnál és meghűléseknél, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés: Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van osomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyzólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter** gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

A párisi világkiállításon bronz éremmel, Marosvásárhelyen ezüstéremmel, a debreceni és győri szakkkiállításon aranyéremmel, a tordai védőegyleti kiállításon aranyoklevéllel, az Országos Iparegyesület által díszüstéremmel kitüntetve.

Elsőrendű kész cipők legnagyobb raktára.

Orbán, Nagy és Tamás cipészüzletében

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 2. sz. (Flórián-ház).

Ajanljuk legnagyobb választékban, általában els mert legjobb es legcsinosabb kivitelben saját gyártmányu es elsőrendű *Galanterie gyári cipőinket urak, hölgyek és gyermekek részére.* Kevelem szempontjából a vevőközönseg rendelkezésére állandó nagy raktárt tartunk minden fajta cipőkből, mely az előre való rendelést feleslegese teszi, mert raktarunkon saját készítményeinkből vasarolt cipőkert *cégünk országosan jóhírneve kezeskedik.* Vidéki megrendeléseket talaló hasznalt cipők beküldése után *gyorsan utánvét mellett* eszközölünk. Ugyszinten elvállalunk minden e szakmában vágó legkevesebb igényeket is kielégítő megrendeléseket *versenyképes árak mellett.* A m. t. közönség eddigi szives partifogasaert es bizalmaert halas köszönetet mondva, vagyunk kiváló tisztelettel **Orbán, Nagy és Tamás.**

A valódi Kobrak-cipők legnagyobb raktára.